

Мінекономіки про здійснення оборонних закупівель у монополістів

У цій статті поговоримо про оборонні закупівлі, зокрема розглянемо відповідь Мінекономіки щодо того, як замовнику, що здійснює закупівлі для потреб оборони, правомірно здійснювати закупівлі в монополістів.

Про оборонні закупівлі

[Статтю 30 Закону](#) України «Про оборонні закупівлі» встановлено особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану.

Особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану визначаються Кабінетом Міністрів України із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз та з дотриманням вимог, встановлених цією статтею.

Такі особливості встановлені постановою КМУ [від 11.11.2022 № 1275](#) «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану» (далі — Особливості № 1275). Для розгляду питань оборонних закупівель на порталі «Радник у сфері публічних закупівель» створено окремий розділ [«Оборонні закупівлі»](#).

Оборонні закупівлі

Особливостями № 1275 передбачено, що як конкурентні закупівлі (наприклад, відкриті торги), так і прямі закупівлі для потреб оборони здійснюються з дотриманням вимог законодавства в цілому. Таким чином, маємо такі вартісні межі для здійснення оборонних закупівель:

| Вартісні межі | Примітки |
|--|---|
| «Допорогові» оборонні закупівлі | |
| від 0,01 грн до 200 тис. грн (товари і послуги оборонного призначення, інші товари і послуги для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) | Вимоги щодо оприлюднення інформації в електронній системі закупівель не передбачено . <i>Правова база для оборонних закупівель — «Оборонні закупівлі»</i> |
| від 0,01 грн до 1,5 млн грн (роботи оборонного призначення та роботи для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) | |

| Оборонні закупівлі, що становлять державну таємницю | |
|--|---|
| від 0,01 грн — граничних меж немає (товари, роботи і послуги оборонного призначення, що становлять державну таємницю) | Звіт про договір про закупівлю, укладений без використання електронної системи, не публікується відповідно до частини 4 статті 30 Закону про оборонні закупівлі . <i>«Інформація, яка може нести загрозу національній чи громадській безпеці: як її визначити?»</i> |
| «Понадпорогові» оборонні закупівлі | |
| від 200 тис. грн — граничних меж немає (товари і послуги оборонного призначення, інші товари і послуги для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) від 1,5 млн грн — граничних меж немає (роботи оборонного призначення та роботи для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) | Закупівлі, передбачені пунктом 8 Особливостей № 1275, які здійснюються у порядку: 1. проведення відкритих торгів або 2. спрощених закупівель, або 3. в порядку відбору постачальника шляхом запиту ціни пропозицій. Вимога не розповсюджується на закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю, а також закупівлі озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин). Більше — у статті «Оборонні закупівлі після 21.07.2023: орієнтовні дії стосовно всіх оборонних закупівель» |
| від 200 тис. грн — граничних меж немає (товари і послуги оборонного призначення, інші товари і послуги для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) від 1,5 млн грн — граничних меж немає (роботи оборонного призначення та роботи для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони) | Закупівлі, передбачені пунктом 9 Особливостей № 1275, які здійснюються без застосування конкурентних процедур закупівель за однієї з таких умов: • розрахунок ціни договору передбачає прибуток до 25 відсотків собівартості товарів, робіт та послуг, у разі коли виконавець державного контракту (договору) є виробником запропонованого товару, надавачем послуг або виконавцем робіт; • якщо виконавець державного контракту (договору) не є виробником товару, він має гарантувати, що сукупний прибуток усіх суб'єктів господарювання, що були залучені в ланцюгу постачання між виробником товару і виконавцем державного контракту (договору), становить до 25 відсотків первинної собівартості товару. Собівартість товарів, робіт і послуг визначається виробником товару, надавачем послуг або виконавцем робіт на підставі стандартів бухгалтерського обліку |

| | |
|---|--|
| <p>від 0,01 грн — граничних меж немає (закупівлі озброєння, військової та спеціальної техніки, ракет і боєприпасів та їх складових частин, а також послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин)</p> | <p>Закупівлі, передбачені пунктами 43–49 Особливостей № 1275: порядок проведення таких закупівель, у тому числі порядок укладення державних контрактів (договорів), визначається державним замовником</p> |
|---|--|

Користуйтеся [«Алгоритмом проведення спрощеної закупівлі для оборонного замовника»](#) або ж [«Детальним алгоритмом здійснення оборонної закупівлі через запит пропозицій постачальників»](#).

Відповідь Мінекономіки щодо закупівель у монополістів для потреб оборони

На офіційному сайті Мінекономіки оприлюднено цікавий [запит такого змісту](#): «*Інформуємо, що Державна установа „Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України“ є замовником, що здійснює закупівлі для потреб оборони та здійснює закупівлі, керуючись вимогами чинного законодавства України та Особливостями № 1275.*

*З метою дотримання принципів здійснення оборонних закупівель відповідно до Закону України „Про оборонні закупівлі“, порядку та умов здійснення оборонних закупівель для державних замовників у сфері оборони, передбачених Особливостями № 1275, та забезпечення здійснення закупівель товарів (робіт та послуг) для належного та безперервного функціонування, утримання нерухомого майна, прибудинкової території, що перебувають у користуванні Державної установи „Центр обслуговування підрозділів Національної поліції України“ (водопостачання, тепlopостачання, електропостачання, газопостачання, вивезення побутових відходів, утримання ліфтів, систем вентиляції та кондиціювання, ремонту тощо), **просимо надати роз’яснення/рекомендації стосовно того, як замовнику, що здійснює закупівлі для потреб оборони, правомірно здійснювати закупівлі** (відповідно до яких підстав Особливостей № 1275 тощо) у разі, якщо очікувана вартість предмета закупівлі перевищує пороги, встановлені статтею 2 Закону України „Про оборонні закупівлі“ **у випадках, коли:***

відмінено відкриті торги через неподання жодної тендерної пропозиції для участі у відкритих торгах;

роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб’єктом господарювання у випадку відсутності конкуренції з технічних причин, яка повинна бути документально підтверджена замовником;

укладення договору про закупівлю з постачальником „останньої надії“ або з

постачальником універсальної послуги на постачання електричної енергії або природного газу тощо,

з урахуванням умов, коли потенційний виконавець державного контракту (договору) не має можливості надати документи відповідно до п. 9 Особливостей № 1275».

Відповідь представника Мінекономіки на запит 686/2023: «Шановний користувачу, слід зауважити, що постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2023 № 1275 „Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану“ (далі — постанова 1275), якою затверджено Особливості здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану (далі — Особливості), прийнята з метою запровадження прозорості в оборонних закупівлях (крім відомостей про закупівлі товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю) із забезпеченням захищеності державних замовників від воєнних загроз на період дії правового режиму воєнного стану в Україні.

Відповідно до пункту 8 постанови 1275 державні замовники здійснюють оборонні закупівлі товарів і послуг оборонного призначення, інших товарів і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, вартість яких дорівнює або перевищує 200 тис. гривень, робіт оборонного призначення та робіт для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, у разі коли їх вартість дорівнює або перевищує 1,5 млн гривень (*крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну таємницю, а також закупівлі озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин*), у порядку проведення відкритих торгів, що визначений особливостями здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України „Про публічні закупівлі“, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 84, ст. 5176), або в порядку проведення спрощених закупівель, визначених Законом України „Про публічні закупівлі“, в електронній системі закупівель, або в порядку відбору постачальника шляхом запиту ціни пропозицій постачальників відповідно до Порядку формування та використання електронного каталогу, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 вересня 2020 р. № 822 (Офіційний вісник України, 2020 р., № 75, ст. 2407).

Натомість пунктом 9 постанови 1275 **придбання державними замовниками товарів і послуг оборонного призначення**, інших товарів і послуг для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, вартість яких дорівнює або перевищує 200 тис. гривень, робіт оборонного призначення та робіт для гарантованого забезпечення потреб безпеки і оборони, у разі коли їх вартість дорівнює або перевищує 1,5 млн гривень (крім закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення, що становлять державну

таємницю, а також закупівлі озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин та послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин), **без застосування конкурентних процедур закупівель**, передбачених особливостями здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України „Про публічні закупівлі“, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178 (Офіційний вісник України, 2022 р., № 84, ст. 5176), **допускається за однієї з таких умов:**

розрахунок ціни договору передбачає прибуток до 25 відсотків собівартості товарів, робіт та послуг, у разі коли виконавець державного контракту (договору) є виробником запропонованого товару, надавачем послуг або виконавцем робіт;

якщо виконавець державного контракту (договору) не є виробником товару, він має гарантувати, що сукупний прибуток усіх суб'єктів господарювання, що були залучені в ланцюгу постачання між виробником товару і виконавцем державного контракту (договору), становить до 25 відсотків первинної собівартості товару.

Собівартість товарів, робіт і послуг визначається виробником товару, надавачем послуг або виконавцем робіт на підставі стандартів бухгалтерського обліку.

Наразі, у відповідності до постанови Кабінету Міністрів України від 16 травня 2023 р. № 491 „Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо проведення централізованими закупівельними організаціями публічних закупівель“ закупівля електричної енергії здійснюється централізованими закупівельними організаціями.

Узагальнені роз'яснення щодо особливостей здійснення закупівель на період дії правового режиму воєнного стану наведені за посиланням <https://me.gov.ua/InfoRez/DocumentsList>.

Одночасно зазначаємо, що надана відповідь не встановлює норм права та носить виключно рекомендаційний та інформативний характер».

Коментар щодо консультації Мінекономіки

Розуміємо, наскільки складно вести перемовини з монополістами. На жаль, законодавство, що регулює оборонні закупівлі, станом на 15.12.2023 не встановлює спеціальних умов для безперешкодних закупівель у монополістів. У замовника є такі три можливі варіанти:

Скористатися виключеннями, передбаченими в пункті 9 Особливостей № 1275 (розрахунок ціни договору передбачає прибуток до 25 відсотків собівартості товарів, робіт та послуг).

Провести відкриті торги або спрощену, або каталоги, і щоб монополіст взяв участь.

Є також замовники, які приймають рішення і використовують у таких випадках [Особливості № 1178](#), а саме виключення, передбачені пунктом 13, але якщо замовника уповноважили використовувати Постанову № 1275, то такий варіант вважаємо ризикованим.

Корисною для вас може стати [шпаргалка УО щодо продовження договору в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в початковому договорі про закупівлю](#). Ще більше роз'яснень від Мінекономіки ви знайдете в розділі «Книги», а саме в електронній книзі «Консультації Мінекономіки з публічних закупівель»:

НОВИНИ | СТАТТІ | ІНСТРУМЕНТИ | КОНСУЛЬТАЦІЇ | НАВЧАННЯ | ТЕНДЕРНИЙ СУПРОВІД | ВІДЕО

Радник у сфері публічних закупівель
Все для закупівель на одному порталі

Підписатися

ЗАМОВНИКАМ ^ УЧАСНИКАМ ^ ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ^ ПРАВОВА БАЗА ^ ЖУРНАЛИ **КНИГИ** ТЕСТИ

Головна — Книги

Консультації Мінекономіки з публічних закупівель

2894 29 Листопада 2023

Ви — закупівельник? Не втрачайте можливості ознайомитися з електронною книгою «Консультації Мінекономіки з публічних закупівель». Мета створення — оперативне надання відповідей на спірні питання у сфері публічних закупівель. Кожен матеріал цієї електронної книги присвячений конкретній проблематиці та містить не тільки роз'яснення Мінекономіки, а й практику контролюючих і судових органів, та як бонус — позицію Радника, яка не завжди збігається із роз'ясненням Уповноваженого органу. Такий підхід надає можливість розширити бачення з того чи іншого закупівельного питання.

Актуальність цієї електронної книги напряму пов'язана з постійними змінами і вдосконаленням закупівельної сфери, що потребує додаткових роз'яснень та уточнень, які дарує цей збірник.

І хоча роз'яснення Мінекономіки не є нормативно-правовими актами і мають суто інформаційно-рекомендаційний характер, проте навіть посилання на них під час оскарження / судових процесів посилюватиме позицію кожної сторони закупівельного процесу. Ось чому ця електронна книга в епоху постійних змін має велику цінність та є своєрідною запорукою успіху.

ЗМІСТ:

-
-
-
-
-

Читайте також:

[«П'ятнадцяті зміни до Особливостей № 1178»;](#)

[«Порівняльна таблиця шістнадцятих змін до Особливостей № 1178»;](#)

[«04.11.2023 набрали чинності сімнадцяті зміни до Особливостей № 1178»;](#)

[«Вісімнадцяті зміни до Особливостей набули чинності 17.11.2023».](#)